

Niemiecki marsz naprzód trwa

Miedzy rzeką Sal i Donem sowieckie wojska odrzucone na wschód.—Na Woldze 2 statki-cysterny i 6 frachtowców zatopiono.—W ciągu jednego dnia bolszewicy stracili 114 samolotów.—Zwalczanie ważnych obiektów wojskowych na wschodnim wybrzeżu Anglii i w Midlands.—W ciągu 10 dni zestrzelono 248 samolotów brytyjskich

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 2 sierpnia.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na południu frontu wschodniego szybkie oddziały i dywizje pchoty naciskają na nieprzyjaciela, ścigając go bez wytchnienia w kierunku na Kubań i dalej jeszcze miejscami zwyciężył jego tylnych oddziałów. Liczne otoczone grupy wojsk zostały zniszczone. Oddziały lotnictwa wspomagają natarcia wojsk lądowych i poza tym nieustannie atakowały połączenia na tyłach bolszewickich. W wielkim łuku Donu niemieckie i włoskie wojska zdobyły pewien sowiecki przyczółek mostowy. Silne oddziały samolotów pikujących skutecznie współdziałały w tych walkach. Podczas ataków nocnych na ruch statków i promów zatopiono na Woldze przez celne trafienia bomb 5 statków, zaś 5 dalszych i jeden prom uszkodzono. Od 23 lipca do 1 sierpnia jeden korpus czołgów w rejonie na północny zachód od Kalacza zniszczył 482 przeładowane ciężkich i najcięższych czołgów.

Na północ od Rżewa ponowili bolszewicy w dniu wczorajszym swe ataki. W zaciętych walkach po części przez przeciwnatarcie zostali oni odrzucił z powrotem z wysokimi dla nich krwawymi stratami.

W zatoce Fińskiej samoloty bojowe uszkodziły celnymi trafieniami bomb dwa sowieckie frachtowce.

W czasie od 21 do 31 lipca lotnictwo sowieckie straciło 815 samolotów, z czego 641 w walkach powietrznych, 68 przez działanie artylerii przeciwlotniczej i 11 przez oddziały wojsk lądowych, pozostałe zostały zniszczone na ziemi. W tym samym czasie na froncie wschodnim zginięło 61 własnych samolotów.

W Egipcie w noc na 1 sierpnia atakowały niemieckie samoloty bojowe lotnisko Helopolis koło Kairu. Kilka hangarów stanęło w ogniu, a 7 samolotów zniszczono na ziemi.

Pewna liczba brytyjskich samolotów przeleciała wczorajszego popołudnia w wysokim locie niepokojąc Niemce. Obrzucenie bombami z niemieckich działek kilku miast spowodowało straty wśród ludności cywilnej i szkody w budynkach. Dwa samoloty zostały stracone w walkach powietrznych.

W walce przeciw Wielkiej Bry-

tanii ubiegłej nocy obrzuciło lotnictwo bombami kruszącymi i zapalającymi ważne obiekty wojskowe w Norwiche bez własnych strat.

W nocy na 1 sierpnia na północ od Zeebrugge podczas starcia niemieckich łodzi strażniczych z angielskimi ścigaczami, zatopiono jeden ścigacz, a drugi zapalono pociskami. W nocy na 2 sierpnia doszło przed wybrzeżem francuskim do starcia niemieckich łodzi strażniczych z angielskimi ścigaczami i kanonierkami. Tutaj prawdopodobnie zniszczono 2 angielskie ścigacze, na dalszych dwóch zauważono celne trafienia pocisków. Własne siły bojowe nie poniosły szkód.

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 3 sierpnia.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na Wschodzie armia pancerna zbliża się w pośpiechu do górnego biegu rzeki Kubań.

Miejscowy opór nie mający ze sobą styczności oddziałów nieprzyjacielskich przełamano i wzięto obfitą zdobycz zwłaszcza w działach. Na północny zachód od górnego biegu rzeki Kubań odrzucono na południe od odcinka Jeja

nieprzyjacielskie strażnice, tutaj marsz idzie naprzód. Miedzy rzeką Sal i Donem niemieckie i rumuńskie wojska odrzuciły nieprzyjaciela z powrotem na wschód. Silne oddziały samolotów bojowych i niszczylielskich brały udział w tych walkach. Silnym atakiem uległy połączenia bolszewików na tyłach w okolicy kubańskim, zwłaszcza linie kolejowe Baku—Rostów.

W wielkim łuku Donu ponowne kontrofensywy bolszewików zostały odparte i znów zniszczono 85 czołgów. Eskadry samolotów pikujących i bojowych jak również oddziały artylerii przeciwlotniczej lotnictwa brały skuteczny udział w tych walkach. Podczas nocnego ataku na ruch statków na Woldze zatopiono 2 statki-cysterny i 3 frachtowców, 9 dalszych frachtowców zostało uszkodzonych.

Na północ od Rżewa, na froncie rzeki Wólchow i pod Leningradem spełnił na niczym dalej prowadzone ataki większych sił nieprzyjacielskich, które prowadzone były przez przeciwnika widocznie w celu odciążenia silnie zagrożonego frontu południowego.

W Lapland niemiecka piechota i strzelcy górscy skutecznie wspo-

magali przez zespoły samolotów pikujących zdobyli pewną silnie obsadzoną przez nieprzyjaciela umocnioną wyżynę. W zaciętych walkach leśnych zburzono wielką liczbę nieprzyjacielskich stanowisk bojowych. Na froncie Murmańska zniszczyli strzelcy górscy podczas zwycięskiej akcji oddziałów szturmowych liczne nieprzyjacielskie urządzenia bojowe.

Sowieckie lotnictwo straciło w dniu wczorajszym 114 samolotów. Pięć własnych samolotów zaginęło.

Na Malcie niemieckie i włoskie samoloty bojowe bombardowały celnie lotnisko Halfar. We wschodniej części Morza Śródziemnego zatopiła pewna niemiecka łódź podwodna jeden żaglowiec transportowy. W dn. wczorajszym i w ciągu nocy ubiegłej lotnictwo zwalcało ważne obiekty wojskowe w kilku miejscowościach wschodniego wybrzeża Anglii i w Midlands.

W czasie od 23 lipca do 2 sierpnia straciło lotnictwo brytyjskie 248 samolotów, w tej liczbie 84 nad Morzem Śródziemnym i w Afryce północnej. W tym samym czasie zginięło w walce przeciwko Wielkiej Brytanii 78 własnych maszyn.

Tumanienie opinii wiadomościami o kontrofensywie sowieckiej

BERLIN. (DNB). W komentarzach wczorajszej prasy stołecznej Rzeszy w związku z komunikatem Naczelnego Dowództwa Sił Zbrojnych powszechnie się zaznacza, że zniszczenie 482 czołgów sowieckich przez jeden tylko korpus pancerny w ubiegłym tygodniu w rejonie na północ zachód od Kalacza dowodzi gwałtowności i ilości rzucanego przez Sowietów materiału wojennego, czym starają się jeszcze teraz starać się one wyrzucić nałask na lewe skrzydło niemieckiej ofensywy.

W związku z tym pisze „Völkischer Beobachter”, że Timoszenko kontynuuje nadal taktykę, którą zapoczątkował pod Oriem i Woroneżem i która „kosztowała go już w dawniejszych fazach bitwy ponad tysiąc czołgów”. Niezdolni wskutek przeciecia prawie wszystkich północno-południowych linii komunikacyjnych do zatrzymania ofensywy niemieckiej w rejonie Kubania, kontynuują bolszewicy „swoje tepe ataki masowe na lewe skrzydło”.

Wszystkie gazety berlińskie zwraca

cają dzisiaj uwagę na to, że obecnie prasa nieprzyjacielska usiłuje upiększyć walki koło Kalacza jako „kontrofensywę”. „Völkischer Beobachter” zaznacza w tej sprawie: „Jak bardzo nie tylko w Moskwie, lecz także w Londynie i w Waszyngtonie tęsknią za taką pociechą z frontu wschodniego, świadczy niedzielną prasą angielską. Rzuca się ona tłumnie na wiadomość pozostającej pod kontrolą sowiecką rozgłosni w Tcheranie, która podaje, że Sowiety przeszli do ofensywy na odcinku szerokości około 500 km. Inny „przykład demokracjonalnego tumanienia ludzi” podaje nowojorska gazeta „Herald Tribune”, która twierdzi, że dotychczas Niemcom nie udało się dostać w swe ręce ani jednego ważnego centrum przemysłowego. Związku Sowieckiego. Twierdzenie to gazeta komentuje w następujący sposób: „Fakt, że Moskwa straciła swój największy okręg zbożowy Ukrainę, a w tych dniach również śpięch między Donem a Kubanem, uważają krzykaczowie nowojorscy za rzecz nie zasługującą na wzmiankę”.

ZATOPIONO 19,5 MILIONA TRB

BERLIN. „Zatopienie okrętów odbywa się w tak wielkiej rozmiarach, że Niemcy nie potrzebują nawet troszczyć się o to, żeby”. To twierdzenie, nie treściwo przyznające się amerykańskiego czasopiśmi „United Press” wywołano zarówno w Stanach Zjednoczonych jak i w Anglii przykre wrażenie. Ministerstwo marynarki świadomie podawało swoje liczby a tygodniowymi opóźnieniami w stosunku do komunikatów niemieckich, aby w ten sposób nie przygniatać społeczeństwa całym ciężarem strat tonących. Z drugiej strony wzywano nadal gazety do podkreślenia trudności toniowych, ponieważ zagadnienie „2 frontu” jest z tym nierozdzielnie związane.

Nie inaczej przedstawia się sprawa w Anglii, gdzie admirał brytyjski już od dawna nie podaje w ogóle żadnych szczegółów w sprawie strat okrętów.

O pełnym zniszczeniu ogromnego konwoju na Oceanie Lodowatym dowiedzieli się prości ludzie, a więc mimo to, że w Londynie starano się tłumić wszelkie wiadomości w tej materii. Nowe niemieckie komunikaty z obszernymi szczegółami zmusiły wprowadzić Churchilla do wydania krótkiego komunikatu o zajęciu stanowiska przez biuro Reutersa, on sam jednak milczy nadal. Reuter stara się precyzyjne dane niemieckie przedstawić jako „znacznie przesadzone”, nie ma jednak odwagi zawiadomić o własnych stratach.

Komunikaty niemieckie wydane z początkiem miesiąca, według których do komunikatów w lipcu zatopiono prawie 815 tys. TRB, a ogólna liczba zatopionego tonażu wynosi 19,5 miliona TRB (nie licząc sukcesów niemieckich sprzymierzeńców) — spotęgowały jeszcze wstrząs w Londynie.

Stanowi to może przyczynę tego, że pierwszy lord admirał brytyjski Alexander pośpieszył oświadczyć do radia i w mało ważnych słowach rozwodził się nad zasadami strategii morskiej. Strategia ta również dzisiaj się nie zmienia. Alexanderowi zdawało się, że zdola Anglikom wmówić, że brytyjskie siły morskie nadal zamykają mocarstwu Odrodzonego morza świąta.

Dlaczegoż zatem wciąż, dzień po dniu, okręty brytyjskie i alianckie idą na dno morza i ani Anglii ani Amerykanie nie potrafią ich ochronić, tego nie umiał na wytłumaczyć ani narodowi angielskiemu ani amerykańskiemu. Jakby dla zobrazowania obustronnej słabości zawiadomił właśnie 1 lipca amerykański departament marynarki, że do pomocy u wybrzeży amerykańskich wezwane zostały jednostki floty brytyjskiej. Amerykanie nie mogą ochronić swych własnych wybrzeży, chociaż minister marynarki Knox wiele wypowiedział chępliwych słów na temat siły bojowej Stanów Zjednoczonych. Lecz Anglii również nie mogą dać ochrony swoim własnym trasom żeglugi, jak to wyraźnie wynikało z brytyjskiego komunikatu, że nowy konwój na Ocean Lodowaty nie został jeszcze wypuszczony. Tak też między Londynem a Waszyngtonem pozostanie stare pytanie: Kto komu może pomagać?

Lawina czołgów toczy się

Londyn stwierdza niepowstrzymany niemiecki marsz naprzód

SZTOKHOLM. W związku z rozkazem dziennym Stalina do armii sowieckiej: „ani kroku wstecz”, sprawozdawy angielscy i sowieccy zgadzają się z tem, że sytuacja staje się coraz bardziej krytyczną na najwięcej na południe wysuniętym odcinku frontu południowego.

W pewnym sprawozdaniu z Moskwy londyńskiego korespondenta mówi się: „Jak lawina toczą się niemieckie oddziały pancerne przez stepy donieckie aż do ważnej żyłowej linii kolejowej Krasnodar—Stalingrad. Niemieckie rezerwy pancerne robią wrażenie niewyczerpanych i dotychczas w żadnym miejscu tego ważnego odcinka frontu, to jest na południowy wschód i na południowy zachód od Batajska nie udało się wojskom sowieckim powstrzymać szerokim frontem posuwającego się naprzód przeciwnika. Z całym pośpiechem utworzono obecnie oddziały kozackie, sprowadzone z wósek kaukaskich w celu wzmocnienia zawczasu walczących i cofających się jednostek armii sowieckiej, usiłującej od szeregu dni i nocy rozpaczliwie powstrzymać w jakimkolwiek miejscu posuwanie się naprzód przeciwnika”.

Podobnie brzmią liczne inne sprawozdania, nadesłane z Moskwy w ciągu ostatnich 24 godzin. Sytuację uważają za bardzo poważną, a nawet rozpaczliwą, lecz to wcale nie przeszkadza agitacji brytyjsko-amerykańskiej. Dostrzegając nadzwyczaj tajemniczych blasków nadziei na innych frontach. Jak zwykle, gdy na pewnym decydującym odcinku frontu sprawy przedstawiają się szczególnie źle dla sojuszników Anglii, tak i teraz oświadczone: „Tak, tutaj jest źle, lecz na innych odcinkach frontu jest trochę lepiej”. Ten sposób szukania pociechy jest tak przeżyty, że obserwatorzy wojenny w Londynie muszą obecnie czerpać wiadomości z powietrza, jak to było w pewnym komentarzu współpracownika wojennego pewnej znanej gazety angielskiej, który m. in.

powiedział: „co nam pomoże ponowne usiłowanie szukania nadziei z takich odcinków frontu, na których nie odbywają się żadne walki decydujące. Jakże długo mieliśmy nadzieję, że walki w przyszłości nadobowego pod Woroneżem zatrzymają Niemców na południu. Ale ich marsz naprzód trwa dalej. Obecnie staramy się sama do samego względu innych odcinków frontu. Nie ma żadnego celu prowadzić taką strusią politykę”.

SZTOKHOLM. 31.VII. DNB. Dla podkreślenia palącej konieczności militarnego odcążenia Związku Sowieckiego, zebrał sowiecko-rosyjski ambasador Majski pewną liczbę dojrzałych członków Izby gmin pod przewodnictwem liberała sir Percy Harrisa i złożył przed nimi poufne sprawozdanie na temat prawdziwej

Majski odświeża położenie

politycznej militarnej i gospodarczej sytuacji Związku Sowieckiego. Uczestnicy konferencji odprawiają wyjaśnienie co do szczegółów sprawozdania, oświadczenia jednak, że Majski mówił „bardzo otwarcie” i zrobił na swych słuchaczach silne wrażenie.

Litwinow-Finkelstein u Roosevelta

LIZBONA. 31.VII. DNB. Jak donoszą z Waszyngtonu, ambasador sowiecki w Waszyngtonie, Litwinow odbył we czwartek po południu trwającą około kwadransa konferencję z Rooseveltem. Co do treści tej konferencji odmówił Litwinow-Finkelstein wszelkich wyjaśnień przedstawicielom prasy. Jedynie na pytanie, czy jego wizyta u prezydenta miała coś wspólnego z wiado-

mościami, że Związek Sowiecki znajduje się w śmiertelnym niebezpieczeństwie, odpowiedział on z uśmiechem: Sytuacja jest niezmieniona. W sferach politycznych panuje przekonanie, że podstawą tej konferencji był rozpaczliwy rozkaz Stalina, by za wszelką cenę stawić opór nacierającym armiom niemieckim.

Ustąpienie rządu irańskiego

ISTAMBUL. 31.VII. DNB. Według komunikatu teherańskiego biura prasowego, gabinet irański Suhejly'ego ustąpił.

Przyczyną ustąpienia należy niewątpliwie szukać w trudnościach, wynikających z sytuacji, do której

doprowadziła okupacja kraju przez wojska bolszewickie i angielskie. Rozwijające się w Iranie wypadki potwierdziły całkowicie, że usługa wobec Anglii tamtejszych polityków musiała doprowadzić do powikłań, przynoszących krzywdę narodowi.

„Times” domaga się drugiego frontu

„Times” przypomina w ostrych słowach rządowi o niedotrzymaniu jego obietnic i podkreśla powszechnie domaganie się drugiego frontu. Wobec krytycznej sytuacji narodów sprzymierzonych bitwa nad Donem jest tak samo ważna dla wszystkich tych narodów jak i dla samego Związku Sowieckiego. Późne rozpoczęcie się niemieckiej ofensywy nie odebrało jej wcale siły uderzenia. Koncentracja ofensywy na jednym odcinku frontu nie może być uważana za dowód osłabienia niemieckiej siły uderzeniowej, nie raczej za dowód lepiej zorganizowanego systemu transportowego i lepszego planowania. Siła ofen-

sywna bolszewików i ich zdolność wzięcia przeważającej części niemieckiej potęgi militarnej zgina dla narodów sprzymierzonych, jeśli Niemcom uda się kontynuować ofensywę. Nie można też nie doceniać psychologicznych skutków tego, że armia sowiecka będzie wdziała, że nadal sama jedna opiera się wspólnemu wrogowi.

„Rezultat konferencji Molotowa w Londynie i w Waszyngtonie — pisze dalej gazeta — napelnit Moskwę wiara, że brytyjska i amerykańska akcja militarna zaprojektowana jest przed zakończeniem roku. Nie ma żadnej wątpliwości, że naród wola o drugi front. Prawda

SŁABE STRONY STRATEGII ALIANTÓW

Gdy we wrześniu 1939 wybuchła wojna, czołowe dzienniki aliantów rozpisywały się w szeregu artykułów na temat stosunkowo młodych wiekiem niemieckich oficerów sztabowych i dowódców armii, wyrażając wątpliwości co do ich zdolności strategicznych. Wkrótce jednak umilkły. Pokazało się, że Napoleon miał dużo racji, mówiąc o starych majorach i młodych generałach.

Kampania we Francji, pomimo szarżujących przepowiedni prasy alianckiej, udowodniła, że niemieckie dowództwo przewyższa dowództwo francusko-angielskie. Jej przebieg wykazał, że sztab generalny aliantów z braku twórczej fantazji był dogłębnie przekonany, iż niemieckie dowództwo naczelne tak-że i teraz, tak jak to było w 1914—1918, trzymać się będzie założenia znanego planu Schlieffena. Oświadczyliśmy strategiem francuskim i angielskim nie przyszło widocznie do głowy, że wysłany niemiecki sposób prowadzenia wojny dążyć będzie do całkiem innych celów. Führer, stosując swą genialną taktykę, wykorzystał moment zaskoczenia, a po upływie sześciu tygodni została rozbita linia Maginota, w którą wierzono jak w jakiegoś bożka.

Po wyhusknięciu Francji pozostała Brytancja, która miała teraz możliwość pokazać, co potrafiła w zakresie sztuki wojennej. Aż dotąd w

walkach brały udział tylko ich korpusy ekspedycyjne. Pomimo przechwalania się z góry, ponieśli ciężkie klęski w Namsos i Andalsnes w Norwegii oraz w Dunkercie; zmuszała ich do ucieczki przewaga niemieckiej strategii, lepsza broń niemiecka i większa dzielność poszczególnych niemieckich żołnierzy. W rok potem, po klęskach na Peloponezie i Krecie, londyńscy specjaliści od podawania fałszywych wiadomości wymyślili bajeczkę o „zwycięskich odwrotach“, a to celem ratowania upadającego prestiżu armii brytyjskiej oraz jej dowódców. Podczas gdy w ciągu tysiącleci historii świata ustalono, jako niezruszona zasada, że decyzje wojenne osągają się tylko przez zwycięskie bitwy, propaganda angielska zupełnie poważnie twierdzi co wręcz przeciwnego. Ale tak może być tylko do czasu. Społeczeństwa na całym świecie wiedzą bardzo dobrze, że o zwycięskim wyniku wojen decydują nie odwroty, ani też klęski, lecz zwycięstwa. Agitatorki w Londynie wprawdzie zdają sobie z tego sprawę, jednakże muszą twierdzić co wręcz przeciwnego, gdyż małowartościowi strategicy angielscy nie stoczyli jeszcze ani jednej zwycięskiej bitwy. Typowym przykładem było Singaporem. Opowiadano, że fortyfikacje są tam nie do zdobycia; a tymczasem 72.000 doskonale uzbrojonych zo-

wodowych żołnierzy angielskich po kilku dniach poddało się atakującym japończykom. Także w kampanii syjamskiej górnośląskie prorocтва prasy alianckiej były niewspółmierne ze zdolnościami angielskiego dowództwa. Podczas gdy na tym froncie generałowi Stillwellowi nie pozostało nic innego jak „zwycięski odwrot“, w tym samym czasie generał Stanów Zjednoczonych po raz pierwszy przyłączył się do szeregu alianckich generałów, którzy potrafili się tylko cofać. A wiadomo, jak to kierujący amerykańscy wojskami przed rozpoczęciem wojny w Azji Wschodniej twierdzili, iż Japonia zostanie zdruzgotana w ciągu 90 dni. Jakże wobec tego wygląda fakt, że generał Mac Arthur po prostu pozostał na łasce losu podległe sobie wojska na Filipinach! Jeśli porównać z tym wspomniane zachowanie się niemieckiego generała Scherera, który jako dowódca otoczonych przez bolszewików nad Wołchowem jednostek przez długie tygodnie w najcięższych warunkach wytrwał na swoim stanowisku, to zachowanie się Mac Arthura należy całkowicie dyskwalifikować. I nic dziwnego, że wobec takiej postawy niemieckich dowódców, generałowie brytyjscy w Północnej Afryce pod żadnym względem nie mogą dorównać generałowi-marszałkowi Rommelowi. Anglia zawdzięcza swoje stano-

wisko na świecie nie wielkim generałom, lecz raczej kilku zdolnym politykom. Londyn przy tym zawsze potrafił spowodować dyplomatyczne izolowanie przeciwnika, którego następnie podczas wojny likwidował sprzymierzeńcy Anglii oraz jej narody pomocnicze. Obecnie czasy te minęły bezpowrotnie. Angielska siła zbrojna musi teraz brnąć na swoje barki zadania, do rozwiązywania których ze względu na swoją tradycję zupełnie nie dorosła. Jeśli zagranicznymi rzeczoznawcy nazywają partnera Rommela w Północnej Afryce generała Auchinlecka „typowym brytyjskim oficerem kolonialnym, nie grzeszącym genialnością“, odpowiada to całkowicie prawdzie. Dziś Anglia musi sama walczyć. Nie ma przy tym wielkich wodzów, jak zresztą wykazała historia Imperium brytyjskiego w ubiegłych stuleciach. Nawet Malborough i Wellington byłiby prawdopodobnie pozostali nieznani, gdyby pod Waterloo nie była ich opromieniona chwala pomoc Austriaków i Prusaków, którzy nadeszli w ostatniej chwili.

Wbrew propagandzie angielskiej świat się przekonał, że mocniejsze indywidualności wojskowe są w obozie Rzeszy oraz jej sprzymierzeńców. Strategowie alianccy okazali się dowódcami kiepskimi.

Setki nowych lotnisk

Od Biarritz do Kirkenes nieprzeciętny front lotniczy

BERLIN, DNB. Za europejskim wałem nadbrzeżnym, sięgającym od Biarritz wzdłuż Atlantyku i wybrzeża Kanalu przez Morze Północne aż do Kirkenes znajdują się setki nowo urządzonych i rozbudowanych lotnisk. Betonowe tory do startu umożliwiają broni powietrznej niemieckiej startowanie i lądowanie przy każdej pogodzie. Obszerne hangary dla samolotów nie rzucają się w oko nieprzyjacielowi, a rozbudowane urządzenia zabezpieczeniowe dają wszelką ochronę tym lotniskom przed atakami. Są to bazy silnych niemieckich eskadr powietrznych samolotów myśliwskich i bombowych, które stąd dokonywają swych skutecznych uderzeń przeciwko wyspie brytyjskiej, jak tego dowiodły ostatnie ataki na Birmingham i na inne ośrodki wybrzeża angielskiego.

Walki powietrzne, jakie miały miejsce we czwartek u wybrzeża Kanalu, w Zatoce Niemieckiej i nad wybrzeżem Norweskim, niepotrzebowały dowodzie gotowości niemieckiej broni powietrznej. Naogół stracił przy tym brytyjczy 17 samolotów wówczas, gdy zaledwie 3 własne maszyny dotychczas nieporównywalnie do swych baz. Podczas pierwszego nalotu kilka brytyjskich samolotów myśliwskich na obszar Kanalu szybko myśliwce Focke-Wulff zestrzeliły w ciągu 10 minut 3 brytyjskie samoloty. Około godz. 19.15 większa eskadra myśliwców brytyjskich usiłowała zbliżyć się w okolicy St. Omer. Samoloty myśliwskie Focke-Wulff wystartowały po zaalarmowaniu i natychmiast wciągnęły samoloty brytyjskie do gwałtownych walk powietrznych, toczących

się na wysokości od 1.000 m. aż do pobliża ziemi. Już po kilku minutach spadły pierwsze Spitfire palące się na ziemi. W krótkich przerwach pospadały jeden Spitfire za drugim.

Około godz. 19.16 kapitan Priller odznaczony Włosem Dębowym de Rycerskiego Żelaznego Krzyża awia- wiał na półn. zachód od St. Omer na wysok. 3.000 m. wałkę powietrzną z pewnym Spitfire, który po krótkim starcie przewrócił się i po upadku na ziemię spłonął. Było to 76 zwycięstwo powietrzne kapitana Prillera; O godz. 19.20 spadły w płomieniach 2 inne Spitfiry. Niemiecka artyleria zentowa strąciła pewnego Hurricane na pobliżu pewnego lotniska po uszkodzeniu go już uprzednio w walce powietrznej kilku celnymi strzałami.

Po tych ciężkich stratach eskadra myśliwców brytyjskich zawróciła na zachód kompletnie rozproszona i ścigana przez myśliwce niemieckie. Podczas ścigania zestrzelono jeszcze jeden brytyjski samolot myśliwski pomiędzy Calais i Dover. Na wschód od Dover zestrzelił nadporucznik Pfanz na wysokości 4.000 m. również jednego Spitfire i osiągnął przez to swoje 51 zwycięstwo powietrzne. Na południe od Dover strącono w pewnej walce powietrznej na wysokości 8.000 m. jeszcze jednego Spitfire.

W ciągu popołudnia doszło u wybrzeża norweskiego i w okolicy Cuxhaven do dalszych walk powietrznych z pojedynczymi niemieckimi myśliwcami angielskimi, przy czym zestrzelono 2 Spitfire.

Płonne nadzieje zawiodły

Rzeczywistość zadała kłam przypuszczeniom

GENEWA, 31.VIII. DNB. W artykule wstępnym z 28 lipca pisał „Daily Herald“, że przed sześciu miesiącami cieszyło się w

Wielkiej Brytanii i rozbrzmiewały tam okrzyki radości, że Hitler, jak to się każdemu Anglikowi wyraźnie zdawało, nie może rozpocząć swojej długo oczekiwanej ofensywy włoskiej.

Przez całą zimę mówiono o niemieckiej ofensywie włoskiej jako o jakimś u wrót stojącym wydarzeniu. Skoro jednak później nie rozpoczęła się ona zaraz w pierwszych dniach wiosny, od razu osądono, że Niemcy nie potrafią w ciągu tego roku rozpocząć żadnej ofensywy na wschodzie. Tymczasem w tej chwili poznano prawdę. Hitlerowi udało się w ciągu kilku tygodni zadać rosyjskiemu sprzymierzeńcowi Anglii pod względem militarnym daleko niebezpieczniejsze ciosy, aniżeli w roku ubiegłym. Nad Związkiem Sowieckim zawisło istotnie najwyższe niebezpieczeństwo. Stracone zostały wielkie rolnicze obszary obok szerokich okręgów przemysłowych, a również połączeń na zaplecze nie posiadają już wiele Rosjanie. Cały wysiłek wojenny Rosji Sowieckiej został przez te poważne sukcesy broni niemieckiej osłabiony do tego stopnia, że dla niej nikt nie może określić, jak mocny, czy też jak słaby jest właściwie Związek Sowiecki. Niezależnie od tego jednak ofensywa niemiecka rozwija się bez przerwy i bez zatrzymania nadal. Niema również żadnych oznak tego, by militarna siła Niemiec była wyczerpana, albo napięta aż do zachwiania się.

Dyplomatyczny korespondent gazety „Times“ zaznacza 29 lipca, że największe zagrożenie, jakie stało się przed Związkiem Sowieckim po ostatnich niemieckich zwycięstwach jest to problem żywnościowy i zaopatrzenia w benzynę, jak również zdobycia wyszkolonych żołnierzy do oddziałów technicznych.

Czego szuka Roosevelt w Kanadzie

Waszyngton zaskoczył opinię światową wiadomością, że Stany Zjednoczone „w porozumieniu z rządem kanadyjskim ułożą w Kanadzie jednostki swoich sił zbrojnych i że czynić to będą także w przyszłości“. Czego szuka Roosevelt w Kanadzie? Kanada nie jest przede z żadnej strony zagrożona, względnie nie jest zagrożona bardziej, niż same Stany Zjednoczone. Przecież Roosevelt oraz jego generałowie nie mają chyba zamiaru zorganizować w tundry kanadyjskich drugiego frontu, o którym tyle pisze prasa amerykańska, by dźgnąć bolszewikom głowę pomocą amerykańską. Trudno także uwierzyć, by terytorium Stanów Zjednoczonych nie wystarczyło jednostkom armii amerykańskiej do odbywania ulubionych manewrów. Albowiem ze swoimi 77 milionami km. kw. Stany Zjednoczone są krajem, który nie odczuwa ani braku przestrzeni, ani też trosk wyżywieniowych. Jeśli więc Roosevelt wysłał obecnie do Kanady wojska, musi mieć ku temu inne, a mianowicie polityczne powody.

Można z całym spokojem stwierdzić, że ten spacer wojsk amerykańskich ma te same cele, które doprowadziły do zabrania Anglikom całego szeregu posiadłości na półkuli zachodniej. Alceja, którą rozpoczął Roosevelt przez oddzielenie Wielkiej Brytanii 50 starych amerykańskich kontrtorpedowców i co spowodowało usadowienie się Amerykanów w całym szeregu brytyjskich posiadłości na obszarach środkowego Atlantyku, jest kontynuowana z żelazną konsekwencją w Kanadzie. Roosevelt nigdy nie robi tajemnicy z tego, że stoją mu kłosa w gardle wpływy Europy na obszarach półkuli zachodniej. Od dawna dąży do tego, by Waszyngton wziął w swoje ręce nie tylko państwa południowo-amerykańskie, ale by przede wszystkim do reszty zlikwidować wpływy Europy na kontynencie amerykańskim. Dotyczy to także bezpośredniego sąsiedza Stanów Zjednoczonych, jakim jest brytyjskie dominium Kanada. W Białym Domu nie bardzo się przejmują tym, że chodzi tu o prawa angielskiego kuzyna i sprzymierzeńca. Naodwrot, dla amerykańskiej mentalności, myślącej tylko kategoriami handlowymi, obecna chwila, gdy Anglia znajduje się w największej opresji, wydaje się najbardziej odpowiednią do zaspokojenia własnej ambicji i głodu władzy.

Widocznie panom z Białego Domu nie bardzo się uśmiechała myśl, że do czynienia w przyszłości z niezapłaconymi długami wojennymi. A ponieważ nie można się dobrać do skóry przeciwnikom, młodym zarodem w Europie i Azji Wschodniej, próbują się wzbogacić posiadłościami własnego sprzymierzeńca. Z początku próbowano zlikwidować gospodarczy mur między Kanadą a Stanami Zjednoczonymi. Umowy w tym zakresie miały charakter umit celnej. Rooseveltowi to jednak nie wystarczyło. Jego ambicją jest utworzenie amerykańskiego bloku od Alaski do Kap Horn w Południowej Ameryce. Dla

tego też Waszyngton zrobił zdecydowane posunięcie: wysłał do Kanady swoje wojska, które przychodzą tam naturalnie jako „przyjaciele“ i „sprzymierzeńcy“. Chyba niedługo trzeba będzie czekać na oddanie kanadyjskich wojsk pod dowództwo rdzennie północno-amerykańskiego generała typu Mac Arthura. Takie będzie chyba następne stadium rozwoju stosunków. Zresztą tak już jest na wyspach Bermudzkich, które pod względem formalnym i prawo-państwowym stanowią jeszcze terytorium brytyjskie. Aczkolwiek sprawą tam funkcje gubernatora b. król i książę Windsoru, naczelne dowództwo

powierzono tam kontradmirałowi Stanów Zjednoczonych Jamesowi.

Odbywa się więc nieustannie wyprzedaż brytyjskiego imperium. Wyłuskuje się kawał za kawałem z Korony angielskiej, i trzeba się dziwić chłodnej krwi Roosevelta przy tych operacjach oraz beztrudności, z jaką naród angielski patrzy na szachowanie Churchilla angielskim posiadłościami i oddawanie ich Waszyngtonowi. Roosevelt wie dobrze, czego szuka w Kanadzie, w Brytyjczyce jakby tego nie rozumieł. Zrozumieją to dopiero wówczas, gdy pod mocnymi ciosami zbrojnych sił Osi runą ich ostatnie bastiony.

Bolszewizowanie Indii szybko postępuje naprzód

„Deutsche Diplomatisch — Politische Korrespondenz“ przedstawia w numerze z 24 lipca w prawdziwym świetle uchwałę rządu indyjskiego, znoszącą zakaz organizacji partii komunistycznej w Indiach.

Na wstępie Korespondencja zaznacza, że ten radykalny zwrot polityki brytyjskiej w Indiach ma bardzo duże znaczenie i społeczeństwu świata wyraźnie mówi o tym, jak się przedstawia stanowisko Wielkiej Brytanii w Indiach. „W przeciwieństwie do popierania czerwonej Hiszpanii w wojnie domowej, w Indiach Anglia czyniła wszystkie wysiłki — pisze dalej dostojnie gazeta — by wszelkie możliwości działalności

komunistów zdławić w zarodku dopiero podczas podróży Crippsa do Indii nastąpiła pewna zmiana, albowiem wówczas ten mąż zaufania Londynu i Moskwy starał się o to, by nawiązać kontakt z krajami komunistycznymi“. Od tej chwili zaczęły się mnożyć dowody brytyjskich ustępstw na rzecz hinduskich zwolenników Moskwy.

Następnie Korespondencja przytacza szereg przykładów, które dowodzą, jak silną stopą stanął komunizm w Indiach. Mówią o tym wizyty sowieckich robotników w Indiach i wizyty hinduskich delegacji robotniczych w Związku Sowieckim. „Deutsche Diplomatisch —

Politische Korrespondenz“ pisze dosłownie: „Przez swoją najnowszą uchwałę zdecydował się rząd brytyjski do radykalnego przesławienia całej swojej polityki w Indiach“. Ponieważ w Londynie rozumiano, że przytłaczająca większość narodu hinduskiego nie chce już mieć nic wspólnego z Anglią, zamierza się obecnie współpracować z elementami rozkładowymi.

Ze jednak komunistyczny pomocnicy w Indiach nie walczą o zatrzymanie władzy brytyjskiej — pisze „Korespondencja — lecz raczej celu swojego dopatrują się w związku z Moskwą, o tym również dobrze wiedzą w Londynie, albowiem „właśnie

w tych dniach obchodzono w Moskwie rocznicę tego dnia, kiedy to Lotwa, Estonia i Litwa zdecydowały się „dobrowolnie“ przyłączyć się do rodziny narodów Związku Sowieckiego“. „Deutsche Diplomatisch — Politische Korrespondenz“ kończy następującymi słowami: „W ostatnim momencie stara się Anglia rozdzielić i sparaliżować trucizną niezgody siły narodu hinduskiego“. Anglia jest gotowa, skoro już nie może utrzymać własnej władzy, zezwolić na to, by Indie w sensie polityki „spalonej ziemi“ przemienią się w chaos, do czego niema odpowiedniejszego środka nad bolszewizm.

RZĄD STANÓW ZJEDNOCZONYCH prowadzi wariacką politykę finansową

Ze Stanów Zjednoczonych nadchodzi alarmująca wiadomość o coraz to bardziej zagrażającym krajowi niebezpieczeństwie inflacji oraz o tym, że rząd amerykański nie jest w stanie zapobiec inflacji. I tak „Washington Post“ pisze: Odnosi się wrażenie, iż rząd Stanów Zjednoczonych prowadzi wariacką politykę finansową. Jedynym tylko dla kongresu uchwalili 45 miliardów dolarów na rok 1942 na prowadzenie wojny, — a więc ponad połowę dochodu narodowego w roku 1941; dalej debatuje nad podniesieniem zółdu i tak już bajka.

plej na świecie opłacanych żołnierzy do 50 dolarów miesięcznie; następnie już obecnie przygotowuje olbrzymie sumy na opłacenie odszkodowań wojennych, zdając sobie sprawę, że po wojnie znowu odbywać się będą w Waszyngtonie wielkie manifestacje weteranów wojennych, pod wpływem których — jak to miało miejsce po ostatniej wojnie — kongres uchwali wypłacanie dużych emerytur; wreszcie Roosevelt zażądał 280 milionów dolarów dla cenzury oraz zaproponował Związkowi Sowieckiemu, Indian i całemu szeregowi państw zawarcie nowej

umowy o wydzierżawianiu i wypożyczaniu. „Dlaczego“, zapytuje jeden z amerykańskich dzienników, członkowie kongresu po prostu nie rozdzielą szczerą ręką całego majątku narodowego i nie rozjadą się do domów?“

Także prasa londyńska zajmuje się w ostatnich dniach tym tematem. O inflacji mówią wszyscy Amerykanie, a społeczeństwo amerykańskie jest przekonane, że rządowi nie pozostanie nic innego, jak zgodzić się na inflację.

W wielu wypadkach ustalone przez komisarzy cen Hendersona

ceny maksymalne zostały w handlu przekroczone, a sfery urzędowe się temu nie sprzeciwiają. Henderson nie jest już panem sytuacji. Jeśli miały być spełnione żądania robotników w przemyśle stalowym w zakresie podniesienia dziennej zarobku o jednego dolara, i domaganie się rolników udzielenia im pożyczki a conto żniw w pełnej wysokości wartości, jaką przedstawiają żniwa, obwieszona nieudawno przez Roosevelta polityka antyinflacyjna musi się całkowicie zalać.

ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZE W ROCZNICĘ objęcia władzy przez Zarząd Cywilny

Z okazji rocznicy objęcia zarządu cywilnego przez Gebietskommissariat na m. Wilno odbyło się w ubiegłą sobotę w godzinach wiecz. w salach przy ul. Gedymina 11 zebranie sprawozdawcze, na które zostali zaproszeni wszyscy pracownicy Gebietskommissariat'u, Sorzialant'u, Związków Zawodowych i Oddziału Propagandy. Zebranie to, acz oficjalne, miało charakter miłego asamble'u towarzyskiego. Przybył do p. Gebietskommissar'a Hingst'a wraz z towarzyszącymi mu osobami powitała orkiestra marszem. Następnie Stabsleiter Lackner zainaugurował zebranie, wyjaśniając jego cel, po czym zabrał głos p. Gebietskommissar, który w świetnie ujętym co do treści

i formy oraz pod względem retorycznym przemówieniu scharakteryzował ogólnie całość kształtu zarządu, jak celów i zadań Zarządu Cywilnego tutejszych ziem, aby zapewnić mieszkającym jak najnormalniejsze, w miarę możliwości czasu wojennego, warunki życia i pracy.

Jak wynika z przemówienia p. Gebietskommissar'a Hingst'a, zadania, które Zarząd Cywilny musi tu spełnić, są zadaniami, mającymi stanowić historię mocy ducha niemieckiego. — Poziom życiowy ludności, który tak obniżyli bolszewicy, musimy podnieść jak najwyżej — oświadczył dobitnie p. Gebietskommissar. — Los obdarował nas zadaniami, które spełnimy. Musimy stworzyć nową, lepszą kartę w dziejach Europy.

Zarząd Cywilny tej ziemi miał ciężkie zadanie w okresie zimowym, aby ludności zapewnić możliwie wszystko, gdy zwycięska armia niemiecka walczyła na froncie wschodnim z dwoma wrogami: bolszewikami i surową zimą. Londyn i Nowy Jork triumfowały. Lecz triumf ten był przedwczesny, albowiem żółtaczka niemiecka pokazała jeszcze raz światu jak niespożyta jest jego wytrzymałość i wola zwycięstwa.

My, Niemcy, w wykonaniu naszej misji dziejowej zakończymy tę wojnę zwycięsko dla przyszłości waszej i ludów Europy. Chodzi tu o egzystencję waszą, wszystkich dzieci, waszych rodzin.

W końcowym ustępie swego przemówienia pan Hingst nawoływał obecnych do wytrwałej pracy, do oddania wszystkiego z siebie dla ostatecznego zwycięstwa nad naj-

wiekszym wrogiem ludzkości — bolszewizmem.

— Jak zwycięski żołnierz niemiecki, walcząc o Nową Europę, stoi wytrwale na swym stanowisku, tak każdy z was ma również ważny obowiązek pracy i dlatego musi podciągnąć się, aby dać z siebie jak najwięcej dla przyszłości, bliskiego już zwycięstwa i za pewnienia ludom Europy swobodnego ich rozwoju.

Bardzo się cieszę, że możemy spędzić te kilka godzin razem, aby bliżej poznać się wzajemnie — zakończył swe przemówienie p. Gebietskommissar.

Po przemówieniu p. Hingst'a nastąpiła nieoficjalna część zebrania — biesiada towarzyska, która w miłym nastroju przeciągnęła się do późnej nocy, pozostawiając wśród uczestników bardzo dobre wrażenie.

Samowola jest niedopuszczalna

O ostateczne uregulowanie wydawania artykułów w spożywczych w sklepach

Władze gospodarcze, dążąc w interesie ludności do zlikwidowania męczących kolejek przed sklepami spożywczymi, zarządziły sprzedaż w sklepach „Ruty”, „Maistasu” i „Pienocentrasu” w kolejności początkowych liter nazwisk kupujących. Można się zgadzać lub nie zgadzać, że ten sposób rozwiązania „zagadnienia kolejkowego” jest najpraktyczniejszy, ale prawo jest prawem i dopóki przepisy te obowiązują — należy je bezwzględnie i skrupulatnie przestrzegać, choćby dla uniknięcia przykrych i niepotrzebnych zatargów na tym tle między personelem sklepów a klientelą.

W tych dniach nastąpiła za sadniczą zmianą w organizacji sprzedaży mięsa przez „Maistas”. Kierownictwo objął nowy zarząd, który zwrócił przede wszystkim uwagę na usprawnienie obsługi klientów „Maistasu” na terenie miasta. Na zebraniu pracowników udzielone zostały szczegółowe instrukcje, jakie oddają mają obowiązywać zarówno obsłudze, jak i klienteli. Celem uniknięcia nieznośnych kolejek wprowadzono ściśle system alfabetyczny nazwisk i dni z tym związanych. Towar napływa normalnie, sprzedaż odbywa się sprawnie (poza niektórymi mniej sprężysto kierowanymi sklepami).

Sklepy „Pienocentrasu” w ogóle nie przestrzegają alfabetycznego porządku, czemu jednak dziwić się trudno, gdyż specyficzne warunki handlu towarami mlecznymi dla małych dzieci wymagają codziennego dostarczania towaru i zakupów, gdyż mleko

dla dzieci nie może być kupowane raz na tydzień. Porządek alfabetyczny w sklepach „Pienocentrasu” dotyczyć może jedynie takich produktów, jak biszkopty, marmelada, cukierki i inne na mleczne kartki.

Najgorzej jest ze sprawą uporządkowania sprzedaży w rejonowych sklepach „Ruty”. Niektórzy kierownicy sklepów zastosowali się do rozporządzenia władz gospodarczych i przestrzegają alfabetycznego porządku. Inni załatwiają sprawę „starym systemem”, przechodząc do porządku dziennego nad staraniami władz o zlikwidowanie kolejek. Jeszcze inni (żeby nie być gołosłownym, n. p. „Ruta” na rogu Kiestucio i Jasnej) potrafią tak szeroko stosować swą „wolną inicjatywę”, że do przerwy obiadowej załatwiają klientów według starego porządku — a po obiedzie stosują inny system sprzedaży, a mianowicie podług kolejności liczb rejestru sklepowego, odpowiadając z kwitkiem po wielogodzinnej wystawianiu w kolejce tych klientów, którzy mają numery rejestracji kart żywnościowych wyższe niż n. p. 200-ny. Tylko bardzo wyjątkowo sobie klientom wydaje się towar bez względu na wysokość numeru.

Takie lekceważenie przepisów, regulujących życie gospodarcze, nawet w wypadku jeżeli kierownicy sklepów mają jak najlepsze intencje, daje w rezultacie jedynie nieporządek i podrywa zaufanie ludności do powagi ogłaszanych przez władze rozporządzeń.

(p)

Najbardziej nowoczesne urządzenia nad Kanalem

BERLIN. DNB dowiaduje się ze źródeł niemieckich: W ostatnich dniach techniczny Głównodowodzący wojskami niemieckimi we Francji odwiedził szeroko rozbudowane urządzenia fortyfikacyjne na wybrzeżu Kanalu we Francji Północnej. Jest to cały system najbardziej współczesnych fortyfikacji, przy budowie których pracowali w ciągu prawie dwóch lat dziesiątki tysięcy robotników fachowych.

Jak stwierdziła lustracja, stanowiąca bunkrowe i rowy, automatyczne pułapki dla czołgów i zapory zostały przeważnie zakończone i przejęte przez wojsko. Jak objaśnił inżynier forteczny szwedzkiego oficera, niemieckie urzę-

dzenia forteczne nad wybrzeżem Kanalu można uważać za najbardziej współczesne i technicznie najbardziej udoskonalone w swoim rodzaju, do czego przyczyniły się doświadczenia wojny obecnej.

Za pomocą przeszło 200.000 robotników fachowych przerabiano miesięcznie po miliona metrów sześciennych betonu stalowego. Przy tym podminowane i wylamano równo 100.000 m³ skały. Do tysięcy już zakończonych urządzeń fortecznych przybyły teraz jeszcze setki innych, wyposażonych na podstawie doświadczeń wojny w najbardziej nowoczesne i udoskonalone urządzenia techniczne.

Miła „pomoc“

MADRYT. Jak podaje londyńska Agencja Informacyjna, sekretarz stanu dla Indji, Amery, obiecał pomówienie otwarcie drogi Burmańskiej, „jak tylko pozwolą na to okoliczności”. Istnieje zamiar nadesłania sojusznikom chińskim „bezpośredniej i materialnej pomocy” przez drogę burmańską...

Czysto brytyjska „pomoc” dla Chin czungkingskich! Wówczas gdy

Czongking w ciągu tygodnia wyśleza rozpaczliwie o poparcie, oświadcza minister Amery górnołotnie o „zapowiedzeniu” ponownego otwarcia drogi burmańskiej „jak tylko pozwolą okoliczności”. Lecz okoliczności wymagają „drobniuszki” — mianowicie ponownego zdobycia tej drogi przez Anglię, co znaczy, że Czongking długo będzie oczekiwał pomocy angielskiej.

Żaden okręt nieprzyjacielski nie jest bezpieczny przed łodziami podwodnymi

BERLIN. Podane w komunikacie Naczelnego Dowództwa SM Zbrojnych zatopienie nieprzyjacielskich statków handlowych przez niemieckie łodzie podwodne odbyło się na obszarze operacyjnym odległym o ponad 5.200 mł morskich. Od wschodnich wybrzeży Ameryki przez Atlantyk aż do obszaru morskiego koło Cypru towarzyszyły łodzi podwodnej bez przerwy nieprzyjacielski i zadali jej śmiertelne rany. Silna ochrona, jaką przeciwnik stara się zabezpieczyć swoje zagrożone drogi mor-

skie, nie może przeszkodzić temu, że okręty, których on tak gwałtownie potrzebuje do przewożenia surowców i materiału wojennego, — zarówno na amerykańskich jak i na afrykańskich wybrzeżach, — jak również na szerokich przestrzeniach Atlantyku i na Morzu Śródziemnym padają ofiarą łodzi podwodnych mocarstw Osi.

Jest wśród zatopionych okrętów było nie mniej jak 10 żaglowców towarowych to fakt ten dowodzi tylko wzrastającego braku tonażu po stronie nieprzyjacielskiej.

Kozioł ofiarny

LIZBONA. Za stratę Hongkongu nie odpowiada teraz nowy kozioł ofiarny, usunął go obecnie z zajmowanego stanowiska generała kwartmistrza armii kanadyjskiej, generał-major Schmidlin, który już przed pół rokiem ustąpił „ze wzglę-

du na zdrowie”. Nastąpiło to na mocy decyzji komisji kontrolnej parlamentu kanadyjskiego, powołanej przez parlament kanadyjski, w celu stwierdzenia przyczyn utraty Hongkongu. Komisja winnym uznała generała.

Dalszy ciąg ofensywy japońskiej

SZANGHAI. Jak donoszą z japońskich źródeł wojennych, armia japońska rozpoczęła w końcu lipca ofensywę na wszystkich frontach Czangiang-Kiangsi po kilku tygodniowym wypoczynku przed wojną. Znajdującym się tam bazami lotnic-

kowym. Operacje przeciwko dwóm lub trzem dywizjom Czungkingu, znajdującym się około 250 km. na południu od Hangszau, rozpoczęto 29 lipca. Czungking potwierdza, że musiiano oczyścić Czynggejt od wojsk chińskich.

Nie zaśmiecajmy miasta Czystość ulic miernikiem kultury mieszkańców

Po rok trwających brudach bolszewickich władze obecne dążą do utrzymania miasta w czystości. Niezupełnie jednak udaje się to wobec często wyrażanej złej woli niektórych mieszkańców. Brak poczucia estetyki czy też zwykłe niedbalstwo powoduje, że chodniki i ulice Wilna nie wyglądają tak, jak w blisko 200-tysięcznym mieście o pewnych pretensjach do kultury wyglądać mają.

Wprawdzie zarząd miejski wydaje różne przepisy, instruując jak należy utrzymać porządek, lecz to nie wystarczy, bowiem konieczna jest i współpraca mieszkańców.

Czy naprawdę jest tak trudno kulturalnemu człowiekowi wyrzucić papier, niedopałek papierosa, czy też rozniesiony owoc lub skórkę od ogórka zamiast na chodnik, gdzie indziej? Czy to wymaga wielkiego wysiłku?

Ulice, z powodu niektórych brudów, przedstawiają nie tylko obraz całkowitej ignorancji zasad kultury życia dnia powszedniego, ale bywają też i miejscem wypadków, spowod-

owanych niedbalstwem. Np. w ub. piątek piszący te słowa był świadkiem jak na chodniku przy ul. Wileńskiej jakaś starsza kobieta upadła i potłukła się boleśnie, poślizgnięta się na rozniesionym skórcie od agrestu.

Nieraz usiłujemy tłumaczyć brudny stan ulic naszych miast i miasteczek trudnościami, jakie przedstawia utrzymanie porządku w czasach wojennych. Jest to mniemanie najzupełniej mylne, czego najlepszym dowodem są miasta i osady na zachód od Wisły, gdzie przecież ludzie żyją też w warunkach czasu wojennego, a jednak nie spotyka się tam takiego brudu i zaniedbania. Widzimy więc, że przyczyna nieestetycznego wyglądu chodników, ulic i podwórek wileńskich tkwi jedynie w złej woli lub niedbalstwie nas samych.

Zaprzestaśmy przeto zaśmiecać chodniki i jezdnie i, nie utrudniając pracy władzom miejskim, postępujmy jak ludzie kulturalni, do których chcemy się zaliczyć. (p)

Do wiadomości uprawiających tytoń

Już komunikowaliśmy w swoim czasie warunki, na jakich można uprawiać tytoń. Przede wszystkim uprawiający tytoń musieli zawrzeć odpowiednią umowę z pełnomocnikiem spółki „Tabakindustrie Ostland”. Umowy te były zawierane na umowę tytoniu na powierzchni nie mniej 0,10 ha. Oprócz tego każdy posiadacz gruntu miał prawo posadzenia na potrzeby własne najwyżej 30 krzaków tytoniowych. Okazuje się jednak, że wielu rolników i innych osób posadziło znacznie więcej tytoniu. Osoby, które mają plantacje tytoniowe większe niż 30 krzaków, są obowiązane zawiadomić pisemnie o ilości posiadanej tytoniu przedstawiciela spółki „Tabakindustrie Ostland” do dnia 15 sierpnia b. r. Zawiadomienie należy napisać w języku niemieckim lub litewskim i doręczyć przy Theaterstr. 9 w Wilnie (Urząd

agronoma powiatowego, pok. 19).

Osoby, które świadomie ukrywają nadwyżkę urodzaju tytoniu, będą usiłowały ją zniszczyć, lub przekazać innym osobom, będą karane więzieniem i grzywną od 5.000 RM. Kara ta dotknie również osoby, które będą pomagały nie sumiennym plantatorom tytoniu.

Osoby, posiadające więcej niż 30 krzaków tytoniu, będą zobowiązane do oddania nadwyżki zbiorów zakładom wyżej wspomnianej spółki. Kto posiada większe plantacje tytoniu, zasadzone bez umowy, może jeszcze teraz zawrzeć umowę i uzyskać wszystkie związane z jej wykonaniem premie. Kontrola plantacji została powierzona policji. Jednocześnie zostały zastrzeżone kary za uprawianie potajemnego handlu tytoniem. Równie surowo będzie karana kradzież tytoniu lub wyrobów tytoniowych. (r)

O rozdawnictwie kartek w miejscach pracy

Nadchodząca zima znacznie utrudniałaby wadliwym gospodarczym tworzenie tak szerokiej, jak dotychczas, sieci punktów rozdawnictwa kartek żywnościowych ze względu na konieczność opalania zajmowanych lokali. Już więc wcześniej zastosowano system, mający na celu odciążenie punktów ogólnych i ulżenie ogółowi ludności pracującej. System ten, polegający na wydawaniu kartek w miejscach pracy, zastosowano w ubiegłym miesiącu z całkowitym powodzeniem, 23% mieszkańców miasta otrzymało kartki żywnościowe na miesiąc sierpień bez wystawiania w kolejkach. Należy spodziewać się, że w nadchodzącym okresie odsetek ten ulegnie znacznejwyżce, ponieważ, opierając się na pomyślnych wynikach tego systemu, władze gospodarcze zamierzają stosować go nadal i w możliwie szerokim zakresie.

Co prawda w ostatnim miesiącu trafiły się pewne niedociągnięcia, wynikające z tego, że przedstawicielom urzędów i przedsiębiorstw dano zbyt mało czasu na sporządzenie spisu pracowników. Przy roz-

dawnictwie kartek na września będą oni mogli zawczasu podjąć w poszczególnych rejonach aprowizacyjnych blankiety i uzyskać potrzebne informacje. Wówczas podamy termin, od którego przedstawiciele pracowników powinni się zgłaszać do rejonów. W ten sposób da się im znacznie więcej czasu na sporządzenie odpowiednich spisów. (p)

OBWIESZCZENIE

W poniedziałek, 3 sierpnia, o godz. 18 rozpoczęły się kursy języka niemieckiego dla pracowników instytucji i sprzedawców słowarszenia „Ruta”.

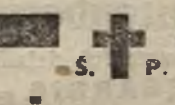
Wykłady będą się odbywać 3 razy tygodniowo, przy ul. Wileńskiej 10 (szkoła powszechna Nr. 24).

Zwraca się uwagę, że uczęszczanie na kursa języka niemieckiego jest obowiązkiem dla wszystkich pracowników.

OGŁOSZENIE

W dn. 3 sierpnia o godz. 18 rozpoczną się kursa języka niemieckiego dla zaawansowanych przy ul. Wykinto Nr. 11 (przedmieście Zwierzyniec). Osoby, posiadające już pewne wiadomości języka niemieckiego, mogą zapisać się tam u wykładowcy każdego poniedziałku, środy i piątku o godz. 18.

Chcesz mieć światło elektryczne — oszczędzaj je!

Euzebiusz Haluta

nauczyciel b. gimnazjum A. Mickiewicza w Wilnie

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami zmarł 1 sierpnia 1942 r. w wieku lat 60. Wyprowadzenie zwłok ze szpitala przy ul. Savičius (Sawicz) na cmentarz Rossa odbędzie się dnia 4 b. m. o godz. 4 pp. Nabożeństwo żałobne za duszę Zmarłego odbędzie się dnia 5 b. m. o godz. 9 w kościele św. Jana. O czym zawiadamiają Żona i córka.

